

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
1.Mf.31.171/2021/7.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság dr. Antalóczi Péter ügyvéd jogi képviselő címe) által képviselt **Felperes1** (felperes címe) **felperesnek**, dr. Denich Ágnes kamarai jogtanácsos által képviselt **Alperes2** (alperes címe) **alperes** ellen munkaviszony iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 4.M.70.064/2020/26. sorszámú ítélete ellen, a felperes 28. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 223.064 (kétszázhuszonháromezer-hatvannégy) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak – külön felhívásra - 713.807 (hétszáztizenháromezer- nyolcszázhet) fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás

[1] A felperes és az alperesi jogelőd között 2007. december 1-jén létesült határozatlan idejű munkaviszony, amelynek keretében a felperes gázmérnökként, gázértékesítés támogatási szakreferensi munkakörben dolgozott.

[2] Az alperes a 2013. október 1-én kelt felmondásával megszüntette a felperes munkaviszonyát.

[3] A felperes a megszüntetést követően 2014. évtől kezdődően megbízási szerződés keretében egy ismeretlen cég alkalmazásában szakmai tanácsadói segítséget nyújtott az kftl”f.a.” képviselőjét ellátó felszámolónak, az kftl. „f.a.” által a különböző gázszolgáltatók ellen indított elszámolási perekben.

[4] A felperes 2014. január 20. napján keresettel fordult a bírósághoz, amelyben kérte a munkaviszony megszüntetése jogellenességének megállapítását, továbbá az alperes kötelezését elmaradt munkabér, végkielégítés, sérelemdíj, valamint versenytilalmi megállapodás szerint 12 havi alapbér megfizetésére kötelezését.

[5] Az alperes ellenkérelme a felperes keresetének elutasítására irányult.

[6] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2018. november 15. napján kelt 50.M. 588/2018/13. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2019. április 24-én kelt 4.Mf.680.034/2019/8. sorszámu közbenső ítéletével az elsőfokú ítéletet a fellebbezett részében megváltoztatta, egyben megállapította, hogy az alperes a 2013. október 1-jén kelt felmondásával jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát. A jogellenesség anyagi jogkövetkezményeinek elbírálására az iratokat az elsőfokú bíróságnak megküldte.

[7] A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a 2020. július 8-án kelt Mfv.I.10.286/2019/13. számú közbenső ítéletével a Fővárosi Törvényszék közbenső ítéletét hatályában fenntartotta.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

[8] A felperes a 2020. szeptember 3. napján benyújtott kereseti kérelme pontosításában az alperes kötelezését kérte 2013. december 1-től 2020. október 1-ig 68.547.818 forint megfizetésére, amely nem érvényesítő a 12 havi távolléti díj korlát miatt, erre figyelemmel követelését 8.922.588 forintban jelölte meg. A felperes ezen felül végkielégítés címén 2 havi távolléti díj, azaz 1.487.098 forint megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

[9] A felperes a kárenyhítés körében, a máshonnan megtérült jövedelem tekintetében arra hivatkozott, hogy az általa becsatolt adóigazolások alapján nem volt egyéb jövedelme. Azt nem vitatta, hogy 2014-től tanácsadói tevékenységet végzett az kftl. „f.a.” számára, melyért díjazásban fog részesülni, azonban állítása szerint amíg a perek véglegesen le nem zárulnak, addig nem jut hozzá a sikerdíjához. Ezenkívül arra hivatkozott, hogy üzleti

titok miatt nem tudja megnevezni azt a céget, akinek képviselőjében a tanácsadói tevékenységet végezte.

[10] Az alperes kérte a kereset elutasítását elmaradt jövedelem címén figyelemmel arra, hogy a felperes jelentős mennyiségű jövedelemre tett szert azért, hogy tanácsadói tevékenységet végzett az kft1 „f.a.” számára.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[11] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy a munkaviszony jogellenes megszüntetése miatt fizessen meg a felperesnek végkielégítés címén 1.487.098 forintot, ezen összeg után kamatot, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[12] Az elsőfokú bíróság a kártérítés körében az alábbiakat állapította meg:

[13] A felperes csatolta a per tárgyát képező időszakra vonatkozó személyi jövedelemadó bevallásait. Arról nyilatkozott, hogy személyesen sosem állt szerződéses kapcsolatban az kft1 „f.a.” Kft. felszámolójával, az kft1 „f.a.” Kft. semmiféle kötelezettséggel nem tartozik a felperesnek.

[14] Az elsőfokú bíróság tájékoztatta a feleket a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 3. § (3) bekezdése alapján, hogy az alperest terheli annak bizonyítása, hogy a felperes oldalán milyen összegű máshonnan megtérülő jövedelmek keletkeztek.

[15] A felperes akként nyilatkozott, hogy az kft1 „f.a.” Kft. által folytatott perekkel kapcsolatban tanácsadói tevékenységet látott el. Az kft1 „f.a.” Kft.-vel sem munkaviszonyban, sem megbízási jogviszonyban nem volt, egy másik céggel állt megbízási jogviszonyban, amely az kft1 „f.a.” Kft.-vel szerződött, de a cég nevét titoktartási kötelezettsége miatt nem mondhatja el. Ugyancsak nem nyilatkozott abban a kérdésben sem, hogy milyen díjazásban állapodott meg a megbízó céggel. Előadta, hogy a megbízóval szemben lesz díjigénye, de csak abban az esetben, ha az összes per lezárult, amely még nem következett be.

[16] Az elsőfokú bíróság tanúként meghallgatta az kft1 „f.a.” Kft. jogi képviselőjét, ügyvédet, aki előadta, hogy a felperes szakmai előkészítő munkát végzett, amellyel a jogi képviselőt segítette a per elővitelére, de az üzleti titok körében szintén nem nyilatkozott ezen cégről. munkatársai az kft1 „f.a.” Kft. felszámolóbiztosai, tanúként előadta, hogy a felperes tanácsadóként dolgozott egy másik cégnél, amely az kft1 „f.a.” Kft.-vel kapcsolatban volt, de az üzleti titok vonatkozásában szintén nem nyilatkozott.

[17] Az elsőfokú bíróság tanúként hallgatta meg felszámoló biztosít, az kft1 „f.a.” Kft.másik felszámolóbiztosát, aki elmondta, hogy a cég nevében a munkát a felperes végezte, és tartotta a kapcsolatot a felszámoló céggel. A tanú vallomása szerint a szerződő partnerrel sikerdíjban állapodtak meg, azonban az üzleti titok miatt szintén nem nyilatkozott a cég nevérol.

[18] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes nem vezette le, hogy a jogviszony mibenléte és a szerződő fél neve milyen okból olyan vagyoni értékkel bíró tény, amelynek titokban tartásához a titok jogosultjának érdeke fűződik. Amennyiben a kft. neve mégis titok lenne, a felperesnek meg kellett volna jelölnie a titokgazda személyét azon célból, hogy a bíróság ezen személyt a felmentés megadása érdekében megkeresse, ezt azonban a felperes visszautasította.

[19] Az elsőfokú bíróság egyetértett az alperes azon álláspontjával, miszerint a kárenyhítés körében értékelni kell 2014. és 2016. december 15-ig elvégzett szakértői tevékenység ellenértékét, még akkor is, ha azt a felperes a későbbiekben kapta meg.

[20] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperest nem terhelte mulasztást, mivel a felperesnek a jóhiszemű eljárás keretében a bizonyításhoz szükséges adatok szolgáltatása körében kötelezettsége lett volna közölnie a titokgazda személyét.

[21] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok egybevetése és értékelése során arra a megállapításra jutott, hogy a felperes 2014.nyarától kezdve dolgozott tanácsadóként, melynek kapcsán több milliárd forint bevétel folyt be az kft1 „f.a.” Kft-hez. A tanúk elmondásából kétséget kizáróan megállapítható volt az, hogy a felperes szakmai segítségével nem nyerték volna meg a pereket, valamint, hogy intenzív napi szintű kapcsolatban állt a felperes a felszámolóval és ügyvéd jogi képviselővel. Az is megállapítást nyert, hogy a tanácsadói tevékenységért sikerdíjban részesült, amelyet nem akkor kapott meg, amikor a munkát végezte, hanem amikor a pernyertességből befolyt a pénz a felszámolóhoz 2016. évtől kezdődően.

[22] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem életszerű, hogy a felperes 2014. óta éveken át ingyen dolgozott, valamint a tanúk úgy nyilatkoztak, hogy a perek jogerősen lezárultak, és a megítélt összegek befolytak, az elszámolás és a kifizetés megtörtént a szakértők felé.

[23] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes a jogait visszaélészerűen gyakorolta, amikor a konkrét adatokat nem szolgáltatatta a per során. Egyetértett az elsőfokú

bíróság azon alperesi állásponttal is, miszerint a jövedelem nemcsak munkabér, hanem attól eltérő éves jövedelemigazolásban nem szereplő formájú és tartalmú elszámoláson is alapulhat. Léteznek olyan legális kifizetések, amennyiben pl. az illető egy gazdálkodó szervezet tulajdonosa, vezető tisztségviselője, amelyek nem követhetők az egyén éves jövedelemigazolásával.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[24] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását, és az alperes kötelezését kérte 12 havi távolléti díj, azaz 8.922.588 forint elmaradt jövedelem és kamat megfizetésére. A felperes másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság utasítását új eljárásra és új határozat hozatalára.

[25] Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú ítélet a Pp. 221.§ (1) bekezdésébe ütközően nem jelölte meg azt az anyagi jogszabályt, amely alapján a máshonnan megtérült jövedelem az alperes javára figyelembe vehető. Az elsőfokú ítéletből nem derül ki, hogy melyik konkrét, a Pp. 206.§ (1) bekezdése alapján mérlegelt bizonyíték támasztja alá a felperes jelentős jövedelemhez jutását. A felperesi álláspont szerint az alperesi igény beszámíthatósága szempontjából döntő körülmény, hogy mely időpontig, illetve időszakban keletkező felperesi jövedelmet, és milyen anyagi jogcímet lehet figyelembe venni a felperesnek a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 82.§ (1)-(2) bekezdésére alapított kereseti követelésében.

[26] A felperes sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 221.§ (1) bekezdésébe ütközően mellőzte az általa 2014-2019 időszakra benyújtott NAV adóigazolásokat. Hivatkozott arra, hogy a NAV a jövedelemigazolásokat az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 65/2017. (XII.28.) Korm. rendelet szerinti eljárási rendben állítja ki. Mivel sem az alperes nem hivatkozott arra az eljárás során, hogy a felperes illegális jövedelemre tett szert, sem az ítélet nem rögzített ilyen feltételt vagy gyanút, így a felperes által csatolt NAV jövedelemigazolásokat minden tekintetben legálisan igazolják a felperes által elért jövedelmet.

[27] A felperes hivatkozott továbbá arra, hogy megalapozatlan és a Kúria 6. számú KMK véleményének 7. pontjába, valamint annak alapjául hivatkozott jogszabályba ütköző módon fordítja az elsőfokú bíróság a 4.M.70.064/2020/22. sorszámú végzésében és az ítéletben az alperest terhelő bizonyítást a felperes terhére azzal, hogy ő nem szolgáltatott adatot.

[28] A felperes a máshonnan megtérült jövedelme kapcsán továbbra is érvelt amellet, hogy nincs eltitkolt jövedelme. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy álláspontja szerint

minden olyan kérdés, ami az kftl „f.a.” és az alperest terhelő bizonyítási körbe tartozó kft. közötti szerződéshez kapcsolódik, a felszámoló és a vele szerződő kft. üzleti titka, ideértve az kftl „f.a.” Kft.-vel szerződő tanácsadó kft. nevét is. Előadta, hogy elvárható lett volna, hogy az alperes érdemben kétségbe vonja ezen állítását, és megfelelő indítványokat tegyen a felszámoló üzleti titokra való hivatkozásával szemben. Az alperestől a terhére fennálló bizonyítási körben elvárható lett volna, hogy az ítélet által is relevánsnak tartott kérdéskörben érdemi kérdéseket tegyen fel a tanúnak, de ez nem történt meg. Ugyanígy módja lett volna kétségbe vonni az üzleti titokra hivatkozások jogszerűségét is. Az alperes azonban a fenti ésszerű, célszerű, elvárható kérdéseket nem tette fel, így a Pp. 171. § (1) bekezdés (3) bekezdésben foglaltak érvényesítésére irányuló bizonyítási indítványt nem tett. Az alperes terhére és bizonyítási körbe tartozó kérdések esetén ezek olyan, az alperesi pervitelhez köthető mulasztások, amelyek kizárólagosan és érdemben vezettek ahhoz, hogy az alperes bizonyítása a máshonnan megtérülő felperesi jövedelem tekintetében nem vezettek eredményhez.

[29] A felperes előadta továbbá, hogy iratellenesen és megalapozatlanul vonta kétségbe az ítélet olyan tények és adatok, üzleti titok jellegét, amelyeknek üzleti titok jellegét korábban a tanúként kétszer is meghallgatott felszámoló részéről a bíróság elfogadta, az alperes pedig nem vitatta. A felperes ezen jogviszonyból származó jövedelmét nem eltitkolta, hanem azt nyilatkozta, hogy nincs jövedelme. A felperes részéről üzleti titokra való hivatkozás a szerződő fél nevét illetően volt. A szerződő fél neve vagyoni értékkel bíró olyan tény, amelynek titokban tartásához a titok jogosultjának érdeke fűződik, melyet az eljárás szereplői nem vitattak.

[30] A felperes előadta, hogy a nevezett kft. teljesítési segédeként járt el a felszámoló és a kft. közötti jogviszonyban, az üzleti titok ismerete ehhez a jogviszonyhoz kötődik, és a felperes magatartásáért a kft. a régi Ptk. 115.§-a, az új Ptk. 6:348.§-a értelmében, mint sajátjáért felel. Előadta, ha megnevezi azt a kft-t, amelynek teljesítési segédeként a felszámoló céggel kapcsolatban áll, azzal egyértelműen és kétséget kizáróan kikövetkeztethető a védett üzleti titok tárgyát képező kft. neve is.

[31] Hivatkozott arra, hogy iratellenes az ítélet azon megállapítása, hogy rosszhiszeműen, visszaélésszerűen, csak korlátozottan, szűk körben adott felmentést a tanúként meghallgatott felszámoló részére az üzleti titok alapját képező tényekre vonatkozóan. A periratok és a tárgyalási jegyzőkönyvek alapján kétségtelenül megállapítható, hogy a felperes a legteljesebb körben és minden olyan titokkörben megadta a korlátozásmentes felmentést, amelyben titokgazda volt.

[32] A felperes álláspontja szerint az alperes jogszabályokkal alátámasztott érvelést nem tudott előadni arra vonatkozóan, hogy milyen jogalapon kell a felperes követelését csökkentő, beszámításra alkalmas összegként figyelembe venni jövőbeli felperesi jövedelemállományt, illetve a felperesi igényérvényesítési időszak kezdetét követően, évekkel később, esetlegesen keletkező felperesi jövedelmet. Az alperesi bizonyítási kísérlete azért lett

eredménytelen, mert a titokkörbe sorolt kérdésekben a szükséges bizonyítási indítványokat saját magának felróhatóan nem tette meg.

[33] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, annak helyes tényállása, jogi indokai és érdemi döntése alapján.

[34] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság megjelölte az ítélete alapjául szolgáló anyagi jogszabályokat, így az Mt. 82.§ (1) bekezdését, mint a 7.§-át.

[35] Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette a bizonyítékokat és azon logikai láncolatot, mely szerint a felperes 2014.nyarától kezdődően munkavégzésének eredményeként 2016. év végétől jelentős összegű jövedelemhez jutott. Az nem derült ki a per teljes időtartama alatt sem – a felperesnek felróható okból – hogy a nevezett kft. és a felperes közötti munkakapcsolat milyen jogcímen alapult, de erre az ítélet hivatkozott is a tanúk vallomásainak értékelése során. A tanúk nyilatkozatait is rögzítette az ítélet, mely szerint a felperes olyan szakmai tudás birtokában volt, és olyan segítséget nyújtott az kft1 „f.a.” Kft.-nek, amely nélkül nem tudta volna megnyerni a földgáz elosztókkal szemben indított pereit. Arra is egybehangzóan nyilatkoztak a tanúk, hogy a felperes jutalékot kapott a befolyt többmilliárd forint összegű bevétel után, amelynek megszerzésében döntő jelentőségű volt a közreműködése.

[36] Az alperes előadta, hogy annak van jelentősége, hogy a felperes mely időpontban végzett tevékenységéért jár részére a díjazás. A felperes tévesen hivatkozott a NAV igazolásokra, mely szerint azt a bíróság mellőzte a bizonyítékok köréből. Egyrészt az ítélet tényként rögzítette ezeknek az igazolásoknak a becsatolását, majd pedig azokat értékelte.

[37] Az ítélet is utalt arra, hogy a felperes nem állt a tanúk és a felperes elmondása szerint közvetlen jogviszonyban az kft1 „f.a.” Kft-vel, ezért lehet olyan elszámolás az kft1 „f.a.” Kft. és az eltitkolt nevű kft. között, illetve az eltitkolt kft. és a felperes között teljesen legális módon, amely még nem keletkeztethetett a felperes vonatkozásában adóbevallási kötelezettséget.

[38] Az alperes a bizonyítási teherből fakadó kötelezettségének több körben is eleget tett, ugyanakkor a felperes rosszhiszemű és az üzleti titok körében tett valótlán nyilatkozataival szisztematikusan akadályozta és egyben ellehetetlenítette az alperesi bizonyítást. Az ítélet az indokolásában kitért arra is, hogy nem helytálló a felperesnek azon hivatkozása, hogy a lehető legtágabb körben adott felmentést a tanúnak a titoktartás alól, mivel meg kellett volna jelölni a titokgazdát, melyet azonban nem tett meg. Hivatkozott továbbá arra az alperes, hogy a felperes alaptalanul hivatkozott az alperesi, illetve a bírósági mulasztásra, a felperes által üzleti titoknak minősített jogviszonyok tekintetében. Az alperes

kérte felszámoló biztos1 ismételt meghallgatását, nyilatkoztatását, ugyanúgy ahogy a felperes nyilatkoztatását is, de mindez eredménytelen maradt.

[39] Az alperes előadta, hogy a lefolytatott bizonyítási eljárás során igazoltan megállapítást nyert, hogy a felperes sikerdíjban részesült, amit a személyes közreműködésével sikerrel vitt perek alapoztak meg, és amelyből részére kifizetések kerülhettek. Mindezekből következően a 2014. januártól kezdődően végzett munkáért az elszámolás megtörtént, így erre tekintettel a felperesnek jövedelemkiesése biztosan nem keletkezett, azaz az alperest semmiféle megtérítési kötelezettség nem terheli, így a kereseti kérelem alaptalan.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indokai

[40] A felperes fellebbezése nem alapos.

[41] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan állapította meg, az érdemi döntésével is egyetértett, ezért az elsőfokú ítéletet Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[42] A másodfokú bíróság a fellebbezési kérelem kapcsán az alábbiakra mutat rá:

[43] A másodfokú bíróság álláspontja szerint téves azon felperesi hivatkozás, mely szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 221.§ (1) bekezdésébe ütközően nem jelölte meg azt az anyagi jogszabályt, amely alapján a máshonnan megtérült jövedelem az alperes javára figyelembe vehető. Az elsőfokú bíróság egyértelműen rögzítette az ítéletében az Mt. 82.§ (1) bekezdését, mely szerint a munkáltató köteles megtéríteni a munkaviszony jogellenes megszüntetésével összefüggésben okozott kárt. A (2) bekezdés szerint a munkaviszony körében elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítés nem haladhatja meg a munkavállaló tizenkét havi távolléti díjának összegét. Az elsőfokú bíróság hivatkozott az Mt. 7.§-ában foglalt joggal való visszaélésre is.

[44] Megalapozatlan továbbá azon fellebbezési állítás is, miszerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat nem mérlegelte. Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás során arra az eredményre jutott, hogy a felperes 2014. nyarán kezdődött munkavégzés eredményeként 2016. év végétől jelentős összegű jövedelemhez jutott, amely mellett fogalmilag kizárt, hogy őt a munkaviszony megszüntetés eredményeként kár érte. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat értékelte, így az ítélete nem sérti a Pp. vonatkozó rendelkezéseit.

[45] A felperes a fellebbezésében feltette azon kérdést, mely szerint mely időpontig lehet jogszerűen beszámítani a felperesi követelésbe a megtérült felperesi jövedelmet, meddig terjedő időszakra nyitott az alperes számára a beszámításra nyitva álló idő, de ezen kérdésre választ nem adott. A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a felperes a legutolsó keresetmódosításában saját maga jelölte meg a kár vonatkozásában figyelembevehető időszakot. A jogellenes felmondás miatt elmaradt munkabért a felmentési idő végétől 2013. december 1-jétől 2020. október 1-ig kérte, melynek kalkulált összege 68.547.818 forint.

[46] A másodfokú bíróság álláspontja szerint, figyelemmel arra, hogy a felperes saját maga jelölte meg a kereseti kérelmében az irányadó időszakot 2013. december 1-jétől 2020. október 1-ig bezárólag, melyre tekintettel 12 havi távolléti díjnak megfelelő összeget kért, ezért a munkáltató jogszerűen hivatkozott arra, hogy ezen időszakot kell vizsgálni, a felperes máshonnan jövedelme vonatkozásában. A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy az irányadó jogszabályi rendelkezések nem tartalmazznak időbeli korlátot, kizárólag az mondja ki az Mt. 82. §. (2) bekezdése, hogy a kártérítés összege nem haladhatja meg a munkavállaló tizenkéthavi távolléti díját.

[47] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a kár összegének meghatározásánál figyelembe kell venni a munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményei egyes kérdéseiről szóló 6/2016. (XI. 28.) KMK vélemény 6. pontját, mely kimondja, hogy az elmaradt jövedelem összegének számításánál az Mt. 177.§-a alapján alkalmazandó a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:528. § (3) bekezdése az irányadó. A 7. pont szerint a munkavállaló kárenyhítési kötelezettségével kapcsolatban a bizonyítást a munkáltatót, mint károkozót terheli.

[48] A Ptk. 6:518.§-a tartalmazza a károkozás általános tilalmát, mely szerint a törvény tiltja a jogellenes károkozást. A Ptk. 6:525. §-a szerint a károsultat kármegelőzési, kárelhárítási és kárenyhítési kötelezettség terheli. Az e kötelezettségek felróható megszégése miatt keletkezett kárt a károkozó nem köteles megtéríteni.

[49] A felperes a perben több alkalommal úgy nyilatkozott, hogy 2014. év végétől munkát végzett egy meg nem nevezett cégnek. A felperes így a 2016. október 7-én kelt beadványában a következőket adta elő: „A perben nyilvánvalóvá vált, hogy szűk szakmai területen a felperes jó szakembernek, munkavállalónak és kollégának számít. Ennek ellenére eredménytelen volt az álláskeresése, mindennek okán egy évvel a munkaviszonya megszűnését követően a saját iparágával szemben kellett megbízást vállalnia úgy, hogy azt senki más nem vállalta az országban, minimum arra tekintettel, hogy a megbízás sikere és javadalmazása kétséges „. Majd ezt követően a felperes a 2017. május 4-én tartott tárgyaláson (1.M.1451/2015/40. számú jegyzőkönyv) a következőket adta elő: „A megbízómmal szemben természetesen lesz bérigényem, de csak abban az esetben, ha az összes per lezárult, ami még nem következett be.”

[50] Ezenkívül a perben meghallgatott tanúk is egybehangzóan nyilatkoztak arról, hogy a felperes 2014. évtől jelentős mennyiségű munkát végzett az ismeretlen cég részére. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával miszerint életszerűen az, hogy a felperes ezen tevékenység kapcsán jövedelemben részesült. De mindezt cáfolja azon felperesi előadás is, amelyet az előzőekben rögzített a másodfokú bíróság, miszerint lesz díjigénye a munkáltatóval szemben. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az a körülmény, hogy a felperes 2014. nyarától munkát végzett ezen cég részére, megalapozza azon alperesi előadást, miszerint a kárenyhítés körében figyelembe kell venni a felperes által végzett munkáért kapott jövedelmet.

[51] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes eleget tett az irányadó jogszabályi rendelkezéseknek a kárenyhítés bizonyítása körében. E körben hivatkozik a másodfokú bíróság a 6/2016. (XI.28.) KMK vélemény 6. pontjára, melynek indokolása rögzíti, hogy a munkavállaló kárenyhítési kötelezettsége elmulasztása elmaradt jövedelmet csökkentő hatásának bizonyítása a Pp. általános szabályából következően a munkáltatót terheli. A munkáltatónak nem elegendő a munkavállalói kötelezettségre vonatkozó pusztán hivatkozása, hanem meg kell jelölnie azokat a tényeket, körülményeket, amelyek a hivatkozását alátámasztják, állítását bizonyítják arra vonatkozóan, hogy a perbeli időszakban a munkavállaló reálisan milyen jövedelmet érhetett volna el. A munkáltató bizonyítási indítványa alapján a bíróság nyilatkoztathatja a munkavállalót, hogy miként járt el a kárenyhítés érdekében, például igénybe vette-e az őt megillető munkanélküli álláskeresési ellátást, iratok becsatolására kötelezheti.

[52] Az irányadó bírósági gyakorlat szerint a kárenyhítés körében a bíróságnak vizsgálnia kell a munkavállaló kárenyhítő magatartását. A Kommentár a munka törvénykönyvéhez rögzíti, hogy egyrészt a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1990. évi IV. törvényben (Flt.) 8.§ (7) bekezdése értelmében a munkavállaló együttműködik a munkaerőpiaci szolgáltató szervvel, valamint a munkaadóval, mérlegeli a felajánlott átképzési, foglalkoztatási lehetőségeket, együttműködik új munkahelyek felkutatásában. Az Flt. hivatkozott és további rendelkezésein túlmenően a polgári jog általános követelményei szerint is terheli a munkavállalót a kárenyhítési köteletség, amelynek teljesítését mindig az adott eset összes körülményének mérlegelése alapján kell megítélni. A kárenyhítés körében értékelni kell a munkavállaló életkorát, képzettségét, egészségi állapotát is. A Kúria az Mfv.I.10.036/2019/7. számú döntésében elvi tartalommal mondta ki, hogy abban az esetben, amikor a munkavállaló bizonyítottan a jogellenesen megszüntetett munkaviszonyában betöltött munkakörének megfelelő állást keresett, aktívan eleget tett kárenyhítési kötelezettségének.

[53] Nem fogadható el a felperes azon fellebbezési előadása sem, hogy a vele szerződő fél neve is üzleti titoknak minősül.

[54] Az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény 1. § (1) bekezdése szerint üzleti titok a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó titkos – egészben vagy elemeinek összességéként nem ismert, nem közismert vagy az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára nem könnyen hozzáférhető – ennél fogva vagyoni értékkel bíró olyan tény, tájékoztatás, egyéb adat és az azokból készült összeállítás, amelynek titokban tartása érdekében a titok jogosultja az adott helyzetben általában elvárható magatartást tanúsítja.

[55] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a fenti jogszabályi rendelkezés alapján nem vonható le azon felperesi következtetés, miszerint a kft. neve is titok, ugyanis az üzleti titok fogalma kizárólag a vagyoni értékkel bíró adatokra tartalmaz rendelkezéseket. A másodfokú bíróság álláspontja szerint egy cég neve nem vagyoni értékű jog. A BDT.2012.2720. számú eseti döntés kimondta, hogy az üzleti titok nem minősül vagyoni értékű jogosítványnak, nem szellemi tulajdon, hanem a jogosult személyhez fűződő joga. Az üzleti titok nem biztosít kizárólagos vagyoni értékű jogot, hanem csak a titok közlésének, megszerzésének és felhasználásának tisztességtelen módjával szemben biztosít védelmet a jogosult személy számára. Az irányadó jogszabályi rendelkezések alapján egyértelműen levonható azon következtetés, mely szerint az anonim kft. neve nem üzleti titok, mivel ez egy személyhez fűződő jog, ahol nem a személy kiléte védett, hanem az őt illető jogosultság.

[56] Amennyiben pedig a felperes üzleti titokra hivatkozik, akkor a Pp. 192.§ (3) bekezdése szerint kell eljárni a bíróságnak. Ezen jogszabályi rendelkezés kimondja, ha a perbíróság megítélése szerint a megküldött okirat tartalma üzleti titoknak vagy hivatásbeli titoknak minősül, a bíróság megkeresi a titoktartás alóli felmentés megadására jogosultat (titokgazda) a titok megismerésének engedélyezése céljából. Ha a titokgazda a megismerés kézhezvételétől számított 8 napon belül nem nyilatkozik, az engedélyt megadottnak kell tekinteni. Ha a titokgazda határidőn belül úgy nyilatkozik, hogy az üzleti vagy hivatásbeli titok felek által történő megismeréséhez nem járul hozzá, az okirat ezen része bizonyítékként nem használható fel.

[57] A fenti eljárásjogi rendelkezések nem adnak felmentést a titokgazda személyének közlése alól. A másodfokú bíróság álláspontja szerint, mivel a felperes nem nevezte meg a titokgazda személyét, nem tett eleget a fenti jogszabályi rendelkezéseknek, így a bizonyítási eljárás lefolytatását saját maga akadályozta, mely magatartást nem lehet az alperes vagy a bíróság terhén értékelni.

[58] Megalapozatlan a felperes azon fellebbezési állítása is, miszerint az ítélet a Pp. 221.§ (1) bekezdésébe ütközően mellőzte a felperes által 2014-2019 időszakra benyújtott NAV adóigazolásokat. Az elsőfokú ítélet ugyanis kifejezetten értékelte a felperes becsatolt NAV igazolásokat és ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság kifejtette az álláspontját is. Az elsőfokú ítélet rögzítette, hogy egyetértett a bíróság azon alperesi állásponttal, miszerint a jövedelem nemcsak munkabér, hanem attól eltérő, az éves jövedelemigazolásban nem szereplő formájú és tartalmú elszámoláson is alapulhat. Léteznek olyan legális kifizetések, amennyiben például az illető egy gazdálkodó szervezet tulajdonosa, vezető tisztségviselője, amelyek nem követhetők az egyén éves jövedelemigazolásával.

[59] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával a NAV igazolások tekintetében, miszerint azok nem értékelhetők teljeskörű bizonyítékként a máshonnan megtérült jövedelmek kapcsán. E körben hivatkozik a másodfokú bíróság a Kúria Mfv.I.10.090/2018/5. számú elvi döntésére, mely szerint a NAV hivatalos adatközlése alapján amennyiben nem állapítható meg, hogy a felperesnek származott olyan jövedelme saját kft-jéből, amely az alperes által fizetendő elmaradt jövedelmet csökkentené, nem jelenti azt, hogy ellenbizonyításnak nincs helye. A Legfelsőbb Bíróság az M1035700. számú döntésében kimondta, hogy a jogellenesen megszüntetett munkaviszonyban a kiesett időre járó bér szempontjából vett megtérülés tekintetében egymagában nem ügydöntő az, hogy a bt-üzletvezetője munkajövedelmet mutatott-e ki a maga részére vagy sem. Azt is vizsgálni kell, hogy a munkavállaló végzett-e olyan tevékenységet, amelynek alapján a józan gazdasági szempontok szerint ellenszolgáltatást követelhetett volna.

[60] Nem fogadta el a másodfokú bíróság a felperes azon fellebbezési előadását sem, miszerint az alperes mulasztott, amikor nem kérte felszámoló biztosít tanú vallomástételre kötelezését. felszámoló biztosít ugyanis a meghallgatása során akként nyilatkozott, hogy nem a felperes a titokgazda, ennek következtében nyilvánvalóan nem is adhatott felmentést a titoktartási kötelezettség alól. felszámoló biztosít nyilvánvalóan nem nyilatkozhatott a titokgazda személyéről, mert arról kizárólag a felperes tudott volna nyilatkozni.

[61] A fentiekből egyértelműen megállapítható az, hogy a felperes kötelessége lett volna bejelentni a titokgazda személyét és azt követően a bíróság megkereshette volna a titokgazdát annak vonatkozásában, hogy a felmentést megadja-e vagy nem, és le lehetett volna folytatni a bizonyítási eljárást.

[62] A másodfokú bíróság a fentiek alapján a rendelkező rész szerint határozott.

Záró rész

[63] A másodfokú bíróság a Pp. 78.§ (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VI.26.) IM rendelet 3. §-a alapján kötelezte a pereszes felperest másodfokú perköltség megfizetésére.

[64] A másodfokú bíróság a pereszes felperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46.§-a alapján kötelezte fellebbezési illeték viselésére.

[65] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 233.§-a zárja ki.

Budapest, 2021. október 5.

dr. Vajas Sándor s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovács Edit s.k.
előadó bíró

dr. Kulisity Mária s.k.
bíró